

Protestantse gemeente Rijswijk
T.a.v. dhr. D. Smits
Langsstraat 7
4023 AE Rijswijk

Datum 10 oktober 2018
Kenmerk BE/2018/470/r
Uw kenmerk Email d.d. 13 september 2018
Auteur(s) K.J. Rebergen
Projectleider C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan Kerkstraat 4 te Rijswijk

Aan Kerkstraat 4 te Rijswijk is het 'Rehoboth' gebouw gelegen, een voormalig kerkgebouw. Het perceel bestaat uit een kerkgebouw met rondom verharding in de vorm van kiezelstenen. Ten noorden van de planlocatie zijn enkele fruitbomen gesitueerd. In de beoogde ontwikkeling zal het kerkgebouw gesaneerd worden en 3 nieuwbouwwoningen gerealiseerd. Hiervoor zullen tevens de fruitbomen en de struikgewassen verwijderd worden. Het vigerende bestemmingsbeleid (maatschappelijk) voorziet niet in de ontwikkelingsmogelijkheid en dient derhalve te worden gewijzigd naar wonen.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting om onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht. Tevens zijn de mogelijk effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op de instandhoudingsdoelen van beschermde natuurgebieden geëvalueerd.

Dhr. D. Smits heeft Blom Ecologie bv verzocht het plangebied te onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

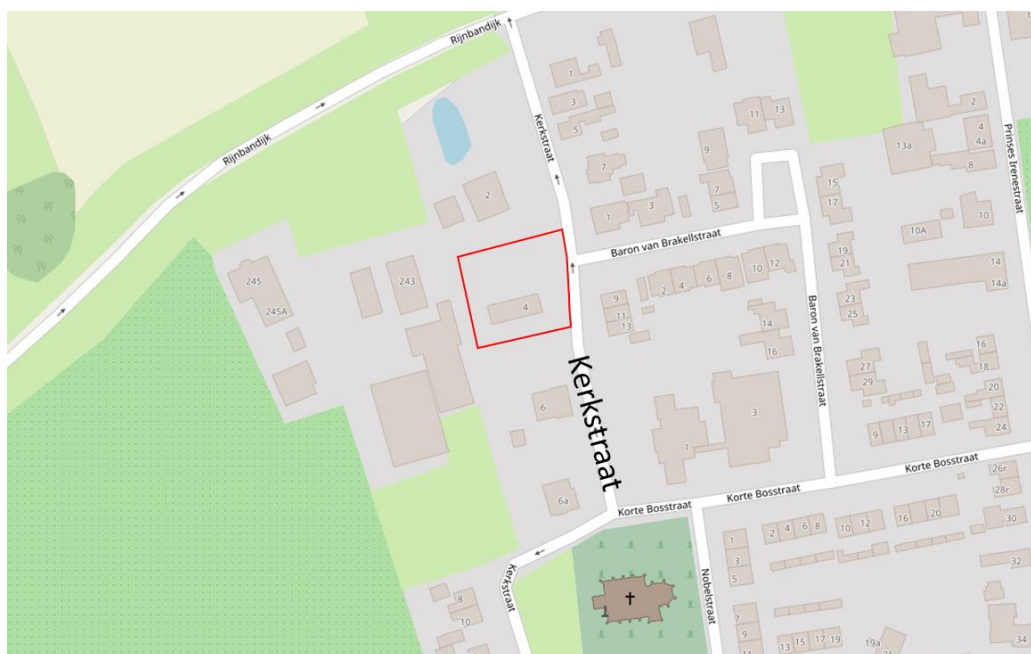
Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro)? Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura2000 gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura2000 gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

Planlocatie

De planlocatie bevindt zich aan de Kerkstraat 4 te Rijswijk en betreft een voormalig kerkgebouw. Het kerkgebouw zal in de beoogde ontwikkeling gesaneerd worden en er zullen 3 nieuwbouw woningen gerealiseerd worden. Tevens zullen de fruitbomen en de struikgewassen ten noorden van de planlocatie verwijderd worden. Het voormalige kerkgebouw is opgetrokken uit gemetselde steense muren met spouw en een zadeldak met dakpannen.

Aan de noordzijde is het perceel aan de Kerkstraat 2 gelegen en aan de oostzijde de Kerkstraat. Het perceel aan de Kerkstraat 6 is gelegen aan de zuidzijde en aan de westzijde is het perceel aan de Rijnbandijk 243 gesitueerd, met daartussen een kleine sloot. De directe omgeving wordt gekenmerkt door stedelijke bebouwing in de vorm van rijtjeswoningen en vrijstaande woningen, agrarische bedrijven en hun bijbehorende percelen en eenrichtingsstraten. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving.

Figuur 1 De planlocatie (rood kader) is gelegen aan de Kerkstraat 4 te Rijswijk. De beoogde ontwikkelingen vinden plaats op het gearceerde gedeelte (bron: arcgis.com).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingreep betreft de sloop van het voormalig kerkgebouw en de realisatie van 3 nieuwbouwwoningen. Hierbij zullen de fruitbomen en de struikgewassen verwijderd worden. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- sloop kerkgebouw: sloopwerkzaamheden, afvoer materiaal;
- verwijderen fruitbomen/struikgewassen: kap-, en graafwerkzaamheden;
- terrein bouwrijp maken: aanbrengen puinbed, aanleg nutsvoorzieningen e.d.;
- realisatie vrijstaande woningen; algemene werkzaamheden;
- revitalisatie terrein: algemene hoveniers-, bestratings- en overige werkzaamheden.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocaties komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 20 september 2018. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 1/8 bewolkt, 25° Celsius en windkracht 1-2 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn de voormalige Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en fauna wet, waarin de beschermde soorten waren opgenomen. Met deze nieuwe wet zijn circa 200 soorten niet langer beschermd en zijn enkele bedreigde soorten opgenomen in de bescherming. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kan voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' een vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten. In een verordening van de provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Wezel</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt definitie vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

De planlocatie betreft een perceel waarbij er sprake is van verharding rondom het voormalig kerkgebouw. Tevens zijn er een aantal fruitbomen en struikgewassen aanwezig op het perceel en is er sprake van een gazon. Het gazon wordt met een hoog kwaliteitsbeeld onderhouden en is recentelijk nog gemaaid. Behoudens deze algemene vaatplanten zijn er geen beschermde soorten waargenomen. Gezien de verstoorde bodemkwaliteit en habitatpreferentie worden beschermde vaatplanten tevens niet verwacht. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen uitgesloten worden.

Grondgebonden zoogdieren

Zoogdieren prefereren een leefomgeving waarin voldoende voedsel, rust- en voortplantingsmogelijkheden aanwezig zijn. In de omgeving is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten vastgesteld: Europese bever, haas, egel, konijn, mol, bunzing, vos en Europese otter (waarneming.nl; 2012-2018, verspreidingsatlas NDFF, 2018). De planlocatie betreft een voormalig kerkgebouw. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijflocaaties van marterachtigen als bunzing gaan vaak gepaard met abundante aanwezigheid vraatsporen (leeggegeten eieren, huiden van kleine(re) zoogdieren, afgebeten veren, etc.), uitwerpselen, latrines, pootafdrukken of loopsporen. Dergelijke sporen zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Tevens valt de hermelijn onder de vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

De Europese otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Ten aanzien van de Europese otter ontbreekt functioneel leefgebied op de planlocatie. Er is geen aquatisch leefgebied op de planlocatie. Tevens is de afstand van het waargenomen individu tot de planlocatie ca. 1,8 km.

Ten aanzien van de Europese bever ontbreekt functioneel leefgebied. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De afstand van het waargenomen individu tot de planlocatie is ca. 0,8 km. Negatieve effecten ten aanzien van zowel Europese otter als Europese bever kunnen uitgesloten worden.

Aannemelijk maken opportunistische en algemene soorten, als egel en haas, incidenteel gebruik van de planlocatie. Voor dergelijke soorten is in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied waar individuen zich naar toe kunnen begeven. De beoogde ontwikkeling leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen in het kader van habitatrichtlijnsoorten of niet vrijgestelde overige soorten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater, spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al. 1997; Dietz et al. 2011). In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis (verspreidingsatlas NDFF, 2018).

De te slopen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, kierende dakpannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur. In de daken van het kerkgebouw zijn enkele openstaande dakpannen en scheuren in de muren waargenomen (zie figuur 2), welke gebruikt kunnen worden door vleermuizen. Het voormalige kerkgebouw is opgetrokken uit gemetselde steense spouwmuuren en een zadeldak met dakpannen. Door de aanwezigheid van een spouw, kan er sprake zijn van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Om de aan- dan wel afwezigheid van vleermuizen vast te stellen dient er derhalve aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden middels vijf gerichte veldbezoeken in de periode mei – oktober.

Figuur 2 In de bebouwing zijn enkele openingen onder dakpannen en in de muren waargenomen waar vleermuizen mogelijk gebruik van kunnen maken. Tevens zijn er een aantal kierende kantpannen aanwezig, waardoor aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen niet uitgesloten kunnen worden

Op de planlocatie zijn fruitbomen, struikgewassen en één plataan aanwezig. In de plataan zijn geen ingerotte holtes, spleten of andere openingen waargenomen. Negatieve effecten ten aanzien van boombewonende vleermuizen kunnen uitgesloten worden.

Mogelijk kan de planlocatie als foerageergebied voor vleermuizen dienen. Het kerkgebouw wordt omgeven door struikgewassen en een ten westen ligt een kleine sloot. Hierdoor zal er een grote hoeveelheid insecten aanwezig zijn, welke als voedselbron voor insecten dienen. Als gevolg van lichtgebruik tijdens de werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen. Hiervan is echter enkel sprake indien er gewerkt wordt gedurende de schemer of na zonsondergang. Tijdens de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van foeragerende en passerende vleermuizen (verlichting aanpassen of werken tussen zonsopkomst en zonsondergang).

Reptielen en amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde reptielen en amfibieën en/of sporen daarvan aangetroffen. In de directe omgeving is het voorkomen bekend van: bruine kikker, gewone pad, heikikker en kleine watersalamander (Creemers & Van Delft, 2009, verspreidingsatlas NDFP, 2018). Op de planlocatie ontbreken ontwikkelde natuurlijke vegetatiestructuren. Het functioneel leefgebied van heikikker bestaat uit heide, hoogveen, laagveen en half natuurlijk grasland, maar ook bos en struweel, alles met een hoge grondwaterstand. Op de planlocatie ontbreekt aan dergelijk gebied. Het voorkomen van deze soort wordt derhalve niet verwacht.

De aanwezigheid van de meer algemene, opportunistische amfibieën als gewone pad en bruine kikker kan echter niet worden uitgesloten. Voor de incidenteel aanwezige soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie Wet natuurbescherming; Wet-Nb, art 3.10). Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Behoudens de algemene zorgplicht zijn geen bijzondere bepalingen van toepassing en kan overtreding van verbodsbepalingen in het kader van amfibieën en reptielen uitgesloten worden.

Vissen

Aangrenzend aan de planlocaties bevinden zich een kleine sloot. Gedurende de werkzaamheden is het mogelijk dat aanwezige vissen in de sloten door trilling- en geluidsverstoring negatief beïnvloed kunnen worden. Echter is er in de directe omgeving voor vissen voldoende geschikt habitat om tijdelijk naartoe te vluchten. Beschermde soorten als beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote moddekruiper en kwabaal stellen bepaalde eisen aan het habitat en komen veelal voor in specifieke wateren zoals diepere delen van veenplassen, oude rivierarmen en beken. De sloten hebben aannemelijk geen specifieke of essentiële functie voor Habitatrichtlijnen of nationaal beschermde soorten. Mits gedurende de ontwikkeling rekening wordt gehouden met de algemene zorgplicht zijn negatieve effecten ten aanzien op vissen uitgesloten.

Insecten en ongewervelden

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelde aangetroffen. Er zijn geen specifieke plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een bepaalde soort een waardplant vormen. Een aantal insectensoorten verblijven/overwinteren onder daken. Een bekende soortgroep die nesten bouwen onder dakpannen zijn wespen (o.a. hoornaar, Duitse wesp en gewone wesp). Deze soorten zijn echter niet beschermd. Een essentiële functie voor beschermde soorten is uitgesloten.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen: ekster, zanglijster en turkse tortel.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen als braakballen, plukplaatsen, horsten, holen of uitwerpselen aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermd leefgebied en/of nestlocatie. Op de planlocatie zijn er geen sporen van nest of nestbouw van soorten als sperwer, buizerd en ransuil waargenomen. Negatieve effecten ten aanzien van roofvogels en uilensoorten kunnen uitgesloten worden. Ten aanzien van huismus ontbreken enkele essentiële habitatkenmerken als drink/badwater, voldoende foerageermogelijkheden en droge zandige plekken. Tevens zijn tijdens de inspectie geen individuen waargenomen en biedt de huidige bebouwing een beperkte mogelijkheid voor nestlocaties. In de omgeving zijn woningen aanwezig, welke bestaan uit twee bouwlagen, en welke zijn omgeven door groenblijvende hagen. Het is aannemelijk dat er zich in deze woningen huismusnestlocaties bevinden. De beoogde ontwikkeling leidt derhalve niet tot negatieve effecten ten aanzien van huismus.

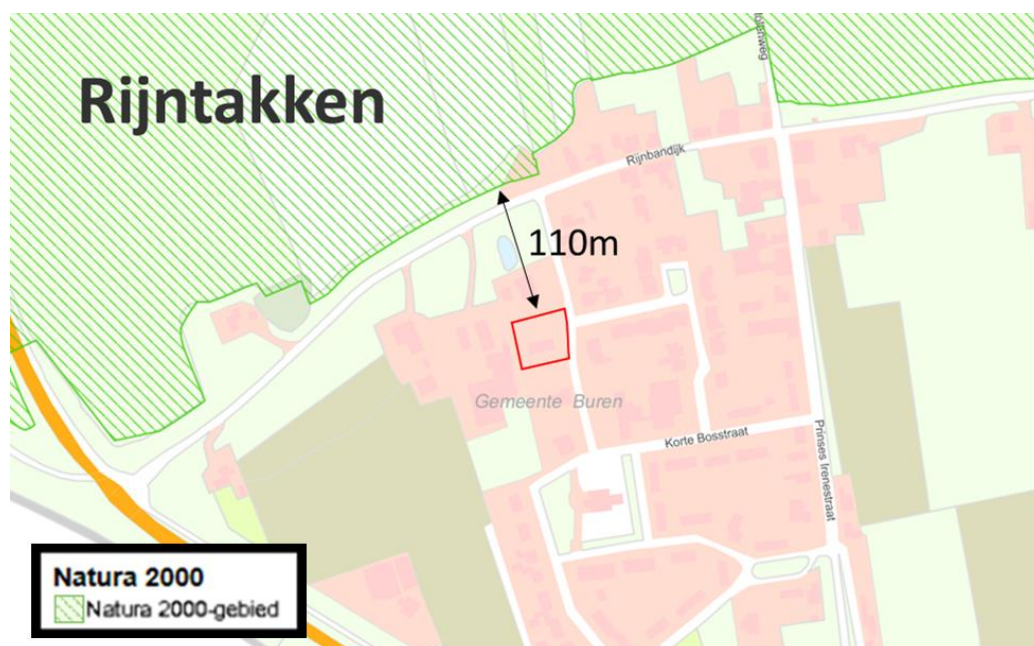
De gierzwaluw leeft evenals als de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens in gevels en onder (pannen)daken. De soort is vaak te vinden in woonwijken en is een koloniebroeder. Er dienen dus meerdere potentiële nestlocaties aanwezig te zijn. Ten aanzien van gierzwaluw is het kerkgebouw, door de aanwezigheid van één bouwlaag, te laag voor gierzwaluw. Tevens zijn geen krijtsporen onder de kantpannen waargenomen, waardoor aanwezigheid uitgesloten kan worden. Negatieve effecten ten aanzien van gierzwaluw zijn uitgesloten.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode of in bijzondere gevallen)

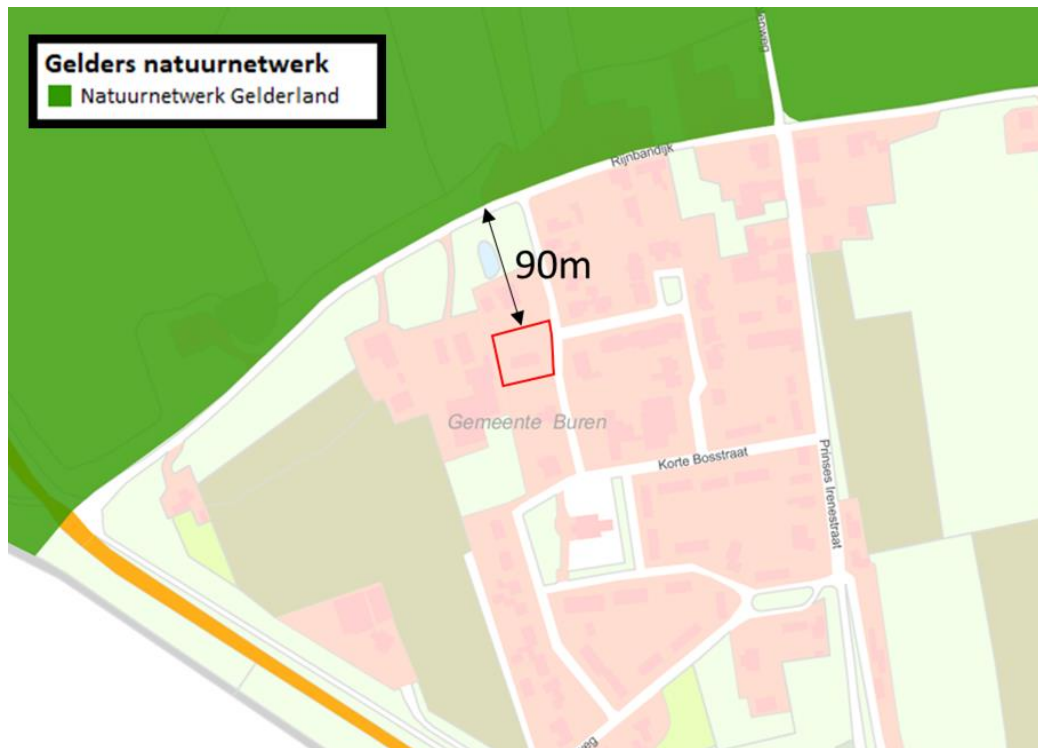
Op de planlocatie zijn veel struikgewassen aanwezig waar algemene broedvogels gebruik van kunnen maken. Om verstoring tijdens de beoogde ontwikkeling te voorkomen, dienen de werkzaamheden plaats te vinden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten dienen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van circa 110m is het Natura2000-gebied Rijntakken (figuur 3). De planlocatie ligt op een afstand van 90m tot het Gelders natuurnetwerk (figuur 4).

Figuur 3 Het plangebied (rood kader) maakt geen deel uit van een beschermd landschapstype. De planlocatie ligt op 110m afstand van het Natura2000-gebied Rijntakken (bron: www.kaarten.gelderland.nl)

Figuur 4 Het plangebied (rood kader) ligt op 90m afstand tot het Gelders natuurnetwerk (bron: www.kaarten.gelderland.nl)

De beoogde ontwikkeling betreft het saneren van het voormalige kerkgebouw en de realisatie van 3 nieuwbouwwoningen. De werkzaamheden gedurende de ontwikkeling kunnen leiden tot een tijdelijke toename in stikstofdepositie (projecteffect). Een toename in stikstofdepositie kan een effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Echter leert de ervaring dat het projecteffect bij soortgelijke en grotere projecten en de afstand tot kwetsbare habitats dat de stikstofdepositie veelal onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare/jaar blijft.

In de beoogde ontwikkeling is er sprake van nieuwbouwwoningen. De nieuwe woningen dienen gebouwd te worden naar de nieuwste energie- en uitstooteisen waardoor de woning zeer energiezuinig zal zijn. De ontwikkeling resulteert derhalve niet in een significant verhoogde stikstofdepositie. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland is externe werking geen toetsingskader.

Op basis van de Europese vogel- en habitatrichtlijn geldt voor projecten en andere handelingen de verplichting om aan te tonen dat er geen significant effecten optreden als gevolg van stikstofdepositie. De algemene richtlijn hiervoor is dat voor ieder project of handeling, middels de rekentool Aerius, een berekening gemaakt dient te worden om aan te tonen of er wel of geen sprake is van een meldings- of vergunningsplichtige stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats. Of er sprake kan zijn van overschrijding van de drempelwaarde is afhankelijk van een aantal factoren. Vaak betreft dit een combinatie van de kwetsbaarheid van een gebied, de terreinomstandigheden, ligging van het project en overheersende windrichting. Ondanks dat er geen effecten verwacht worden kan het, ten behoeve van een feitelijke rekenkundige onderbouwing, door het bevoegd gezag wenselijk worden geacht een Aerius berekening uit te voeren.

Houtopstanden

Het kappen van bomen en struiken kan melding- of vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming. Het kappen van bomen is niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Nb als het de volgende type houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Er zijn kap- en rooiwerkzaamheden (b) voorzien op de planlocatie. Gezien het type houtopstand is er geen sprake van een melding- en/of vergunningsplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Gemeenten hebben veelal beleid omtrent het kappen/vellen van bomen en struiken opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De beoogde ontwikkeling leidt evt. tot de kap van een aantal bomen en struiken. Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. De planlocatie heeft echter aannemelijk geen essentiële functie voor beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Door de waargenomen openingen in de bebouwing kan de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen niet uitgesloten worden. Hier dient derhalve een aanvullend onderzoek voor plaats te vinden. De planlocatie en het omliggende terrein heeft (mogelijk) een functie voor algemeen voorkomende planten, zoogdieren, amfibieën, insecten en vogels. De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura2000-gebieden geen sprake. Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een melding- of vergunningplicht geldt.

Tabel 2 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda - = ongeschikt + = geschikt n (nee) / j (ja)	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							+/-	-
Geschikt habitat Habitatrichtlijnsoort	-	-	+	-	-	-		
Geschikt habitat overige soort	-	+/-		+/-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	j	n	n	n	n	n
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aeries			
Natura 2000	110m		geen		n.v.t.			
Gelders natuurnetwerk	90m		geen		n.v.t.			
Houtopstanden	aanwezig		kap		melding / vergunning			
Struiken	ja		ja		n.v.t.			
Bomen	ja		ja		n.v.t.			

Uitvoerbaarheid

De werkzaamheden leidt (met voorbehoud ten aanzien van vleermuizen) niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient middels aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te slopen bebouwing een relevante functie heeft voor vleermuizen. Mogelijk dient in het verlengde hiervan een ontheffing te worden aangevraagd. Tijdens de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen (tijdens schemerperiode) en algemene broedvogels. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wet-Nb, overige soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkelingen (vrijstellingsbesluit). Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden.

Conclusie

Het saneren van het voormalig kerkgebouw en de realisatie van 3 nieuwbouwwoningen is uitvoerbaar conform het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro). Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de openingen in het dak van de schuur te worden onderzocht op aanwezigheid en gebruik van gebouw-bewonende vleermuizen.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- Ten aanzien van vleermuizen dient de aan- dan wel afwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen vastgesteld te worden middels aanvullend onderzoek. Dit kan middels vijf gerichte veldbezoeken in de periode mei-oktober. Daarnaast dient de planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlicht te worden en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toe te passen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- Ten aanzien van algemene broedvogels dienen de werkzaamheden opgestart/uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.

Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Weeda, E.J. *et al*, 2003. Nederlandse Oecologische Flora. IVN, 9789050111294.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.kaarten.gelderland.nl
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.vlinderstichting.nl
www.waarneming.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdierenvereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'Rebergen', with a large loop at the end.

Blom Ecologie bv,
ir. ing. K.J. Rebergen

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46 - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie bv worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie bv is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie bv.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Kerkstraat 4 te Rijswijk. Het betreft een voormalig kerkgebouw en is opgetrokken uit gemetselse steense spouwmuren en een zadeldak met dakpannen.

Figuur 2 Aan de achterzijde is een grote scheur in de muur aanwezig en enkele opstaande dakpannen, waardoor de vaste rust- en verblijfplaatsen niet uitgesloten kunnen worden.

Figuur 3 Om het voormalige kerkgebouw heen zijn een aantal fruitbomen gesitueerd. Deze zullen in de beoogde ontwikkeling gekapt en verwijderd worden.

Figuur 4 Tevens zullen een aantal van de struikgewassen (links) verwijderd worden om plaats te maken voor 3 nieuwbouwwoningen.